

Sosiaali- ja terveysministeriö

Meritullinkatu 8
Helsinki PL 33
00023 Valtioneuvosto

Viite STM010:00/2015

Valtakunnallinen hoidon saatavuuden ja yhtenäisten hoidon perusteiden työryhmä

Kiitän mahdollisuudesta kommentoida valmisteilla olevaa valtakunnallista ohjeistusta toiminnallisten häiriöiden yhtenäisistä hoidon perusteista.

Toiminnallisista häiriöistä kärsivät potilaat ovat tavallinen asiakasryhmä yleislääkärin vastaanotolla. Useista erilaisista oireista kertovan potilaan tunnistaminen toiminnallista oireyhtymää sairastavaksi on haastavaa. Epätavalliset oireet johtavat runsaasti tutkimuksiin ja turhaan lähetteen laatimiseen useille erikoissairaanhoidon poliklinikoille, jolloin oireiston kokonaiskuva hämärtyy ja tutkimus- ja hoitokustannukset kasvavat. Selkeiden kriteerien luominen helpottaa täsmällisemmän diagnoosin asettamista ja lisää hoidon vaikuttavuutta. Työryhmän laatimat kriteerit määrittelevät hoidon suuntaviivat ja edistävät potilaiden tasa-arvoista kohtelua ja parantavat hoidon saatavuutta.

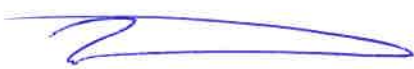
Kattavan valtakunnallisen hoitosuosituksen laatiminen on tarpeellista ja sen käyttöönotto auttaa oikean diagnoosin asettamisessa. Sähköisessä muodossa oleva hoitosuositus on nopeasti löydettävissä. Mikäli suosituksen rakenne on yhtenäinen muiden valtakunnallisten hoitosuositusten kanssa, on tarvittava tieto helppo hyödyntää. Siksi suosituksen voisi julkaista muiden valtakunnallisten Käypä Hoito -suositusten yhteydessä. Varhainen diagnoosi ja hoidon aloittaminen parantavat taudin ennustetta ja tukevat toimintakyvyn säilymistä. Sairauden tunnistaminen ja nopea hoitoonpääsy vähentävät hoidon kokonaiskustannuksia ja parantavat potilaan työ- ja toimintakyvyn palautumista.

Terveydenhuollon lääkäreiden ja hoitohenkilökunnan kouluttaminen tunnistamaan toiminnallista oireyhtymää sairastava potilas ja ohjaamaan hänet yksilöllisen tarpeen mukaisesti tutkimuksiin ja hoitoon, on tärkeää. Toiminnallisten häiriöiden oirekuva on vaihteleva, ja siitä kärsivä potilas saattaa leimautua teeskentelijäksi.

Lieväoireiset potilaat voidaan diagnoosin varmistuttua hoitaa perusterveydenhuollossa, mutta oireiden vaikeusasteen kasvaessa tutkimuksien ja hoidon järjestäminen on luontevaa keskittää erikoissairaanhoidon ja tarvittaessa vielä tertiääritasolle ja yleislääketieteen erikoislääkärin tulisi kuulua hoitotiimiin. Hoidon etenemistä voitaisiin seurata erikoissairaanhoidossa laaditun hoitosuunnitelman mukaisesti yhteistyössä yleislääkärin kanssa perusterveydenhuollossa.

Elämänlaatua huonontavaa toiminnallista häiriötä sairastavan potilaan hoito on moniammatillista yhteistyötä vaativaa, joten sen toteuttaminen vaatii usein erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteistyötä. Potilaan lähipiirin ja kokemusasiantuntijan panosta tarvitaan ammattilaisten hoidon tukena. Nettiterapiamuodot ovat suositeltavia ja helposti saavutettavia itsehoitokeinoja, jotka sopivat sekä perustason että erikoissairaanhoidon käyttöön.

Salossa 24.04.2018

Kaisa Nissinen-Paatsamala
Terveyspalveluiden johtaja, vastaava lääkäri
Sairaalantie 9
24130 Salo